

Raadsvergadering d.d. 27 februari 2018	
Raadsnota nummer BI 0180024	
Onderwerp: Evaluatie Speelgoed- en carnavalsmuseum 'Op Stelten'	
Vragen van fractie SP	Naam raadslid: Mandy Barendregt
<p><i>"De landelijke cijfers laten bijvoorbeeld zien dat 42% van de musea in Nederland maximaal 10.000 bezoeken per jaar realiseren. Daaruit kan worden geconcludeerd dat Op Stelten marktconform presteert en dat een groei naar 15.000 bezoekers relatief ambitieus is."</i></p> <p>Vraag: Wat zijn de redenen om toch aan dit aantal van 15.000 bezoekers vast te houden? Het museum laat de afgelopen twee jaar een duidelijke stijging van het aantal bezoekers zien (van 10.000 naar 13.000 in 2017). Het museum gaat in haar voorstel zelf ook uit van een verdere stijging van het aantal bezoekers richting 15.000. Met de extra inspanningen acties en maatregelen achten wij dit ook reëel.</p> <p>Antwoord:</p> <p><i>"In de oorspronkelijke raming van de gemeente was voor de onderhoudskosten in het MJOP (Meerjarenonderhoudsplan) van de komende 10 jaar een bedrag van € 965.000 opgenomen. Dit bedrag was ook als zodanig verwoord in het evaluatierapport van het externe adviesbureau. Inmiddels is dit bedrag na overleg met de gemeente teruggebracht naar € 548.000."</i></p> <p>Vraag: Is dit realistisch en zo ja, waar komt dit opmerkelijke grote verschil dan vandaan?</p> <p>Antwoord: Ja, dat is realistisch. De opgenomen bedragen in de MJOP zijn omgezet van periodiek naar conditie gestuurd onderhoud. Hierdoor is een forse besparing te realiseren door investeringen over een langere periode uit te smeren wat tot een forse verschuiving in bedragen en jaren heeft geleid. Daarnaast is de structurele hoge reserveringen voor klachtenonderhoud verlaagd. De MJOP blijft een raming op basis waarop noodzakelijke investeringen worden gedaan. Het betreft geen reservering die direct invloed heeft op de huurprijs.</p>	

Raadsvergadering d.d. 27 februari 2018	
Raadsnota nummer BI 0180024	
Onderwerp: Evaluatie Speelgoed- en carnavalsmuseum 'Op Stelten'	
Vragen van fractie Lokaal Sociaal	Naam raadslid: Alexandra Beekers
<p>Uit de nota: "Helaas hebben de gesprekken tussen deze mensen en het bestuur van het museum nog geen succes opgeleverd " Waarom niet?</p> <p>Antwoord: Het museumbestuur zou hier het beste antwoord op kunnen geven. Vanuit hetgeen wij terugkrijgen van de initiatiefnemers heeft dit ons inziens vooral te maken met de behoudende opstelling van het museum. Men is natuurlijk gewend om op een bepaalde wijze invulling te geven aan het museum. Het omarmen van nieuwe ideeën die soms erg verschillen van de huidige invulling kan spannend zijn, waardoor men in de weerstand schiet.</p>	

Wat is er naar uw mening voor nodig om wel succes op dit gebied te boeken?

Antwoord:

Zoals in de nota aangegeven is ontwikkeling en uitbating van cultureel ondernemerschap vanuit de gemeente gezien een belangrijk aandachtspunt. Het speelgoedmuseum zal dus vertrouwd moeten raken met het ondernemerschap, businessmodellen en publiek-private samenwerkingen. Dit vraagt om het verleggen van de interne focus naar een meer externe focus: van aanbodgericht en veelal statisch naar vraaggericht en interactief. Het openstaan voor samenwerking en co-creatie staat hierbij centraal.

Wat is er afgesproken met het museumbestuur als het geval zich voordoet dat de ambities niet worden gehaald?

Antwoord:

Dat de mogelijkheid bestaat dat zowel de verhuur als de subsidieverlening aan het Speelgoedmuseum niet meer gecontinueerd zullen worden, maar dat de definitieve besluitvorming hieromtrent aan uw raad is voorbehouden.

Uit de eindrapportage:

“De ambitie is een groei naar 15.000 bezoekers per jaar in de periode naar 2020. In een verdergaand perspectief wordt een bezoekersaantal van 25.000 nagestreefd. Deze doelstelling vergt echter zowel een extra financiële als een organisatorische inspanning. Daarvoor is een meer professionele organisatie vereist met betaalde krachten. De behoefte aan professionele krachten blijkt ook uit de ambitie om meer interactieve elementen aan te bieden. Deze ambitie bestaat al geruime tijd maar komt door de beperkte expertise en capaciteit maar moeizaam tot ontwikkeling.”

U stelt naar onze mening eigenlijk, dat het huidige bestuur niet voldoende in staat is om de ambities waar te maken, klopt dat? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Voor de goede orde wijzen wij u erop dat deze passage uit het onderzoeksrapport komt dat is uitgevoerd door een extern bureau. De ambitie om door te groeien naar 25.000 bezoekers kwam van het museumbestuur zelf. Wij constateren enkel dat dit niet is gehaald.

Hoe denkt u dat dit probleem zou moeten worden opgelost?

Antwoord:

Als gemeente gaan wij niet over de bedrijfsvoering het Speelgoedmuseum. Hier gaat het museumbestuur zelf over. We realiseren ons dat er nu al veel wordt gevraagd van de vrijwilligers en dat hetgeen je in het vrijwillig kader met elkaar kunt uitvoeren zijn beperkingen kent. Wij zien daarom juist een meerwaarde en kans in een sterkere coproductie, het aan laten sluiten van nieuwe mensen en partijen. Dit betekent wel het op sommige punten loslaten van 'gewoonten' en huidige programmering. Uiteindelijk is het echter het bestuur van het Speelgoedmuseum dat hier invulling aan moet geven.

Wat heeft het bestuur zelf ondernomen om deze uitdaging aan te gaan?

Antwoord:

Dit kunt u lezen in de bij de nota gevoegde notitie: 'Een maatschappelijk en betaalbaar museum voor Oosterhout' en het evaluatierapport.

Hoe kijkt het bestuur hier zelf tegenaan?

Antwoord:

Wij verwijzen u hiervoor eveneens naar de bovengenoemde notitie en de reactie van het museumbestuur op het evaluatierapport, welke als bijlage hierin is opgenomen. Echter is duidelijk dat hun voornaamste knelpunt en daarmee onvrede ligt in de 'onzekerheid'. Men heeft erge behoefte aan duidelijkheid voor de komende jaren. Het feit dat we met het einde van deze huurperiode (over 2 jaar) pas een besluit nemen over de daarop volgende toekomst valt hen zwaar.

Raadsvergadering d.d. 27 februari 2018**Raadsnota nummer: 0180024****Onderwerp: Evaluatie Speelgoedmuseum****Vragen van fractie: GROENLINKS Naam raadslid: Willem-Jan van der Zanden**

1. Welk bedrag aan huur betaalt respectievelijk welk bedrag aan subsidie krijgt de Speelgoedmuseum in 2018 van de gemeente Oosterhout?

Antwoord:

De subsidie in 2018 bedraagt € 107.608 en de huur € 92.833.

2. In de bijzondere bepalingen onder punt 8 van het huurcontract staat bij 8.3 dat de Stichting Speelgoed- en Carnavalsmuseum Op Stelten" **voor de duur van de huurovereenkomst** een subsidie ontvangt ter hoogte van de ingevolge artikel 4 van de overeenkomst te betalen huur. Betekent dit dat tot en met 2020 de subsidie met maximaal € 14.775 verminderd kan worden? (de aanvullende subsidie die het museum krijgt)

Antwoord:

Nee, dat is niet juist. Het huurcontract loopt (bij tijdige beëindiging) immers maar tot 1 mei 2020. Dus tot 1 mei zijn wij genoodzaakt om de huur volledig te compenseren, maar voor de periode tussen 1 mei en 31 december dus niet meer.

3. Waarom wordt dan voorgesteld om de subsidie in 2020 t.o.v. 2018 dan te verminderen met € 21.608?

Antwoord:

Zie antwoord vraag 2.

4. Hoe is het percentage van 20% vermindering van de subsidie tot stand gekomen? Wat is de onderbouwing hiervan?

Antwoord:

Hieraan ligt geen berekening ten grondslag, maar is gebaseerd op een inschatting van wat haalbaar zou moeten zijn. Het is immers moeilijk te bepalen wat een gezonde balans is tussen wat het museum de gemeente en kost en wat het Oosterhout oplevert. Dit is dan ook vooral een politieke afweging waarbij vooral is gekeken naar een balans tussen de uitgave van publieke middelen en de opbrengsten.

5. Op welke manier wil de gemeente de komende twee jaar blijven sturen op de inhoudelijke/programmatische ontwikkelingen van het museum? (pag. 2 raadsnota)

Antwoord:

Dit doen we door het museumbestuur op voorhand kenbaar te maken waarop we ze in 2020 opnieuw zullen evalueren (zie nota) en door het gesprek met ze te blijven voeren. Dit zullen we in ieder geval doen middels een halfjaarlijks bestuurlijk overleg. Zo kunnen we mee blijven denken en kijken.

6. Op welke manier zal de gemeenteraad betrokken worden bij de evaluatie van het speelgoedmuseum in 2020?

Antwoord:

Wij zullen uiteraard de uitkomsten van de evaluatie met u delen en ook met een voorstel richting uw raad komen over de verdere toekomst van het Speelgoedmuseum.

7. Op pagina 3 staat dat het van belang is dat de collectie past binnen de visie "Proef Oosterhout". Kunt u de criteria aangeven op basis waarvan bepaald wordt of een collectie wel of niet past binnen de visie "Proef Oosterhout"?

Antwoord:

Hiervoor zijn geen criteria opgesteld. Zoals aangegeven komen de toetsingscriteria uit het door uw raad in 2009 vastgestelde museumbeleid. Wij hebben dit alleen wat geactualiseerd. Wat we tot uitdrukking hebben willen laten komen binnen dit toetsingscriterium is dat naast dat er sprake moet zijn van een duidelijke en herkenbare collectie (wat overigens niet ter discussie staat) er door het museum wordt ingesprongen op en wordt aangesloten bij lokale thema's en projecten.

8. Kunt u aangeven welke mogelijkheden en ontwikkelkansen gemist worden in het voorstel zoals dat als bijlage is aangeleverd door het Speelgoedmuseum?

Antwoord:

Kortheidshalve verwijzen we hiervoor naar de raadsnota (onder het kopje 'Wat willen we bereiken').

9. In het voorstel van het Speelgoedmuseum worden onder punt 6 verschillende opmerkingen gemaakt over de kosten van de huisvesting. In de raadsnota wordt ingegaan op de opmerking die over de BTW gemaakt wordt. Kunt u ook ingaan op de andere opmerkingen die het Speelgoedmuseum maakt over de kosten van de huisvesting?

Antwoord:

In het voorstel van het museumbestuur staat dat er ook is gekeken naar de kosten van huisvesting en het hiervan direct afgeleide huurniveau. Hieruit blijkt dat de kosten van huisvesting substantieel omlaag kunnen. Gerefereerd wordt hier aan de kosten uit het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) van de komende 10 jaar. Deze kosten kunnen in overleg met de unit Beheer van de gemeente Oosterhout worden teruggebracht van € 965.000 naar € 548.000. Dit is uiteraard een mooi resultaat, maar betreft geen directe besparing op de onderhoudsbudgetten van de gemeente. Het is immers zo dat de beschikbare onderhoudsbudgetten onvoldoende zijn om alle onderhoudstaken uit het MJOP uit te voeren. Jaarlijks wordt daarom bekeken welke zaken uit het MJOP daadwerkelijk uitgevoerd moeten worden. Er wordt dan een keuze gemaakt welke onderhoudstaken prioriteit hebben en tot uitvoer worden gebracht.

Het is daarom ook niet zo dat door fors lager uitvallende onderhoudskosten, zoals opgenomen in het MJOP, de kostprijs dekkende huur naar beneden bijgesteld kan worden. De rekenmethodiek om te komen tot een kostprijs dekkende huur is reeds in 2011 vastgesteld en geldt unaniem voor alle gemeentelijke panden. Bovendien bedraagt de exploitatiecomponent, waar de post onderhoud onderdeel van uit maakt, circa 20% van de

huursom en bestaat er geen directe relatie met het MJOP. In de kostprijs dekkende huur wordt immers rekening gehouden met een vast bedrag per m² voor onderhoudskosten. Het aanscherpen van het MJOP naar een meer realistische planning heeft derhalve geen verlaging van de huurprijs tot gevolg.

10. Volgens de cultuurnota uit 2009 moest de collectie van het museum nog passen binnen de visie "Oosterhout Familiestad". Nu moet volgens pagina 3 van de raadsnota de collectie vallen binnen de visie "Proef Oosterhout". Kunt u aangeven wat het verschil is tussen beide visies voor de collectie van het Speelgoedmuseum?

Antwoord:

We verwijzen hiervoor naar het antwoord bij vraag 7.

11. Op pagina 24 van de Eindrapportage staat dat een verdere professionalisering nodig is maar dat hiervoor de financiële middelen ontbreken. Waarom komt het College dan nu met een voorstel waarin om een verdere professionalisering gevraagd wordt terwijl de subsidie vanuit de gemeente juist verminderd wordt? Is dit niet in tegenspraak met elkaar?

Antwoord:

Als u onder professionalisering het ontwikkelen en uitbaten van cultureel ondernemerschap bedoelt dan klopt dit. Professionalisering betekent dan echter niet altijd dat het alleen maar meer geld kost, het zou juist ook meer inkomsten moeten genereren. Het speelgoedmuseum zal dus vertrouwd moeten raken met het ondernemerschap, businessmodellen en publiek-private samenwerkingen.

12. Onderschrijft u de conclusie van de Eindrapportage op pagina 26 dat als de directe subsidierelatie wordt beëindigd (dit wordt in de raadsnota voorgesteld) dat het museum het dan nog hooguit 3 tot 5 jaar kan volhouden?

Antwoord:

Dit geldt alleen bij ongewijzigd beleid en bedrijfsvoering van het museum. Maar zoals u in het voorstel van het museum zelf heeft kunnen lezen, is het museumbestuur zelf al met maatregelen/acties gekomen die er toe leiden dat kosten en opbrengsten nog meer in balans komen en waarbij de 'directie' subsidie niet meer nodig is. Dus nee, wij zijn het met deze conclusie niet eens.

13. Waarom hebt u de aanbeveling van pagina 27 van de Eindrapportage niet overgenomen om scenario 3 (behoud museum op andere locatie of samenwerkingsverband) nader uit te werken?

Antwoord:

Uiteraard zijn ook deze opties kort verkend. De voorkeur van het museum ging er echter naar uit om solitair en op de huidige locatie verder te gaan. Dit is natuurlijk ook ingegeven door het feit dat er geen goedkopere andere locaties voor handen zijn en verplaatsing van het museum ook weer grote eenmalige investeringen zou vragen.

14. Op pagina 28 van de Eindrapportage geeft het Speelgoedmuseum aan met verbazing kennis te hebben genomen van het evaluatierapport, zeker na lezing van het eerdere conceptrapport. Kan het concept waar hier over gesproken wordt ter inzage aan de raad gegeven worden?

Antwoord:

In het opstellen van het concept rapport heeft de onderzoeker aannames gedaan die middels hoor en wederhoor zijn genuanceerd of aangepast in het definitieve rapport. Het museumbestuur heeft bij dit definitieve rapport nog opmerkingen geplaatst, waarbij de onderzoeker er voor heeft gekozen om deze niet in de rapportage zelf aan te passen, maar als bijlage toe te voegen. U heeft het definitieve rapport (inclusief de reactie van het museumbestuur hierop) reeds als bijlage bij de nota ontvangen.

Raadsvergadering d.d.: 27 februari 2018

Raadsnota nummer: BI.0180024

Onderwerp: Evaluatie Speelgoed- en carnavalsmuseum 'Op Stelten'

Vragen van fractie *CDA*

Naam raadslid: Anton Kamps

1. Hoe gaat u de verhouding berekenen van de gemeentelijke kosten en 'wat het museum de stad oplevert'?

Antwoord:

Hieraan ligt geen berekening ten grondslag. Wat een gezonde balans is tussen de gemeentelijke kosten en wat het museum de stad oplevert is moeilijk te bepalen en is derhalve vooral een politieke afweging.

2. Is een dekkingsraad van 75% van de kosten voor een instelling als het Speelgoedmuseum niet al erg hoog? Hoe hebt u berekend dat het museum een korting van 20% op de subsidie kan verwerken?

Antwoord:

Hieraan ligt geen echte berekening ten grondslag, behalve dan dat het museumbestuur heeft berekend dat met de acties en maatregelen die ze zelf hebben aangedragen een bedrag van € 14.775 kunnen bezuinigen. Het college is echter van mening dat er nog kansen en ontwikkelingen onbenut blijven en dat het vastgestelde uitgangspunt van 20% nog steeds reëel is.

3. U stelt een korting voor om het museum tot meer actie uit te nodigen. Is er ook overwogen op concrete hulp in te zetten bij het opzetten van cultureel ondernemerschap?

Antwoord:

In de projectopdracht is er indertijd juist bewust voor gekozen om het museumbestuur probleem eigenaar te laten zijn, zodat het museum al kon werken aan hun cultureel ondernemerschap.

Wij hebben mensen met kennis en goede ideeën die zich bij ons hebben gemeld ook gekoppeld aan het bestuur.

4. Is een periode van twee jaar niet onredelijk kort om van een vrijwilligersorganisatie te vragen zich te ontwikkelen naar een soort onderneming toe, als je ook nog eens gaat bezuinigen op de subsidie?

Antwoord:

Het museumbestuur is er al meer dan een jaar van op de hoogte dat de gemeente van mening is dat de verhouding tussen de gemeentelijke kosten en wat het museum de stad oplevert niet in balans is. De eerste korting wordt pas in 2019 toegepast. Dit betekent dat het museum dus 2 jaar de tijd heeft om zich voor te bereiden op deze korting en de bedrijfsvoering hierop op in te richten en dan nog eens twee jaar om de volledige bezuiniging te realiseren. Het gaat dus feitelijk om 4 jaar en geen twee jaar.

5. Waarom wordt in uw nota niet gesproken over het 'toeristisch belang' en is er slechts sprake van Oosterhoutse activiteiten?

Antwoord:

Uiteraard is er ook sprake van toeristisch belang. Meer dan de helft van de bezoekers is namelijk (verblijfs-)toerist, waarvan toeristische, horeca- en winkelondernemers in Oosterhout meeprofiteren.

Wij zijn echter van mening dat ook de eigen inwoners de vruchten mogen plukken van een gesubsidieerde voorziening. We horen immers nog veel te vaak dat het museum nu niet echt uitnodigt tot herhaalbezoeken. Met andere woorden het museum is redelijk statisch ingericht waardoor je het na éénmaal bezichtigen wel gezien hebt. Wanneer de

eigen inwoners het aantrekkelijk vinden om vaker een bezoek te brengen aan het museum zorgt dit ook voor meer draagkracht en zal indirect ook de toeristische meerwaarde groeien.

6. Kunt u uitleggen wat de visie 'Proef Oosterhout' behelst en hoe u de collectie van een museum daarin vindt passen of niet?

Antwoord:

Proef Oosterhout is een city-marketing tool. Zoals aangegeven komen de toetsingscriteria uit het door uw raad in 2009 vastgestelde museumbeleid. Wij hebben dit alleen wat geactualiseerd. Wat we tot uitdrukking hebben willen laten komen binnen dit toetsingscriterium is dat naast dat er sprake moet zijn van een duidelijke en herkenbare collectie (wat overigens niet ter discussie staat) er door het museum wordt ingesprongen op en wordt aangesloten bij lokale thema's en projecten.

Raadsvergadering d.d. 27 februari 2018

Raadsnota nummer BI. 0180024

Onderwerp: Evaluatie Speelgoed- en carnavalsmuseum 'Op Stelten'

Vragen van fractie PvdA Naam raadslid: Anton van Opzeeland

1. Bestond er en bestaat er tussen gemeente en speelgoedmuseum een gelijk beeld als het gaat om het bepalen van de meerwaarde van het museum?

Antwoord:

Ja, op hoofdlijnen. Echter bij de beoordeling ervan en wat dit de gemeente mag kosten bestaat hierover geen eenduidig beeld. Dit kunt u ook lezen uit de reactie van het museumbestuur op het evaluatierapport en hun eigen notitie (Een maatschappelijk betrokken en betaalbaar museum).

. Wat was het gezamenlijke vertrekpunt?

Antwoord:

Zie paragraaf 1.1 en 1.2 uit het evaluatierapport

2. Is, achteraf gezien, terecht geweest te verwachten dat het bestuur, draaiende op enthousiaste en deskundige vrijwilligers, in staat zou zijn én het museum draaiende te houden én het museum toekomstvast te maken?

Antwoord:

Dit is afhankelijk van wat u verstaat onder toekomstvast en hangt vooral samen met de vraag wat een dergelijke voorziening de gemeente mag kosten en wat het zou moeten opleveren.

. Zijn we hier niet in een zelfde positie gekomen als bij de ontwikkeling van de Pannehoef?

Antwoord:

Nee. Het productiehuis is ten eerste pas veel korter geleden gestart en is daarnaast in tegenstelling tot het Speelgoedmuseum nog steeds in afwachting van een pand dat een eigentijdse uitstraling kent met dito faciliteiten om hun functie volledig en professioneel neer te zetten.

3. Wat zijn de criteria die gelden voor de culturele basisinfrastructuur van Oosterhout?

Antwoord:

Hiervoor zijn geen officiële criteria vastgesteld. Voorzieningen die behoren tot de culturele infrastructuur dienen conform de cultuurnota wel een grote cultuur-maatschappelijke relevantie te hebben. Die doen zij door o.a. bij te dragen aan de leefbaarheid en het woongenot van inwoners, maar ook door bij te dragen aan de economie, het toerisme en de werkgelegenheid.

. Wie stelt deze vast?

Antwoord:

U als gemeenteraad heeft de culturele infrastructuur vastgesteld middels de cultuurnota. Hierin stond echter opgenomen dat na een evaluatie van het Speelgoedmuseum opnieuw bepaald zou worden of het Speelgoedmuseum nog tot de culturele infrastructuur behoort. Hiertoe zijn nu de eerste stappen gezet.

a. Kent iedere culturele instelling deze criteria?

Antwoord:

Niet van toepassing

b. Hoe komt deze beoordeling tot stand?

Antwoord:

Dit is vooral een politieke afweging

c. Is er een objectief overzicht van de gemaakte beoordeling?

Antwoord:

Nee

d. Hoe wordt de kwaliteit objectiviteit van de beoordeling getoetst?

Antwoord:

De beoordeling vindt plaats door uw raad.

4. Is voor de (meer-)waardebepaling van het museum de mening gevraagd van een terzake deskundige of collega's van soortgelijke musea?

Antwoord:

De evaluatie is uitgevoerd door een extern onderzoeksbureau met ervaring binnen het culturele veld.

5. Is er een instandhoudingsplan, een onderhoudsplan, onderhoudsplanung- en begroting voorhanden?

Antwoord:

Uiteraard is er een onderhoudsplan en een begroting. De bijgevoegde notitie van het Speelgoedmuseum kan gezien worden als een soort instandhoudingsplan. Dit zal echter pas verder uitgewerkt kunnen worden als ook de (financiële) kaders helemaal helder zijn. Hier is eerst een besluit van uw raad voor nodig.

6. Is er samen met het bestuur van het museum onderzocht of het kopen van pand een reële optie zou kunnen zijn?

Antwoord:

Nee, dit is niet onderzocht.